

přece bude mítí zákaz jejího sbírání pravidelně již z důvodu šetření lesního stromoví důvod svůj ne v tom, že by majitelé lesa zamýšleli sami ji ve svůj prospěch zužitkovati, nýbrž v okolnosti, že seškrabováním pryskyřice, vytrysklé z poškození stromů vysokou zvěří, poškozují se ještě značněji tyto stromy a brání se jejich vývinu. Z úvah shora uvedených nelze ve sbírání tom, i když se dalo beze svolení majitele lesa a ve větším rozsahu, spatřovati ještě bez bližšího zjištění individuálních poměrů ihned krádež. Tam, kde majitel vyhradil si sám zužitkování tohoto výrobku lesního, sám jeho vývoj snad nasekáváním stromů za tím účelem podporuje, jej sám sbírá neb sbíratí dává a zpeněžuje, spadalo by ovšem i sbírání pryskyřice bez svolení majitele, byly-li poměry ty pachateli známy a nešlo-li o množství zcela nepatrné, pod hledisko krádeže, po případě i zločinné. Jinak mohla by činnost ta spadati pod hledisko zlomyslného poškozování cizího majetku ve smyslu všeob. trestního zákona, zvláště neobmezoval-li se pachatel pouze na seškrabování a sbírání pryskyřice bez jeho přičinění vytrysklé, nýbrž poškozoval-li snad sám zúmyslně stromy, ku př. nasekáváním, by tvoření se její podporoval a rozmnožoval, nebo konečně způsobem dobývání pryskyřice bez jeho přičinění ze stromů vyprýštivší. Není-li tu však těchto okolností, nelze podřaditi sbírání a seškrabování pryskyřice, ani tehda, dělo-li se bez svolení majitele lesa a ve větším rozsahu, vůbec pod trestní zákon, nýbrž sluší spatřovati v něm lesní puch, jež trestati povolán jest úřad správní. V případě, o který se jedná, spokojuje se rozsudek k odůvodnění výroku odsuzujícího pro krádež nejen ohledně stěžovatele, nýbrž také ohledně obžalovaných pro krádež spoluodsouzených toliko zjištěním, že pryskyřice, jimi ve větším množství a značnější ceně seškrábaná a nasbíraná pocházela z panských lesů, kde sbírání její bylo lesní správou zakázáno a že zákaz ten v okolí všeobecně byl znám. Soud však nezabýval se vůbec dalšími okolnostmi shora uvedenými, jež jsou rozhodny pro kvalifikaci nedovoleného sbírání podobných lesních výrobků jakožto krádeže na rozdíl od pouhého lesního puchu, po případě zlomyslného poškození cizího majetku, zvláště, měl-li zákaz sbírání pryskyřice toliko důvod jen v ohledu na ochranu lesního stromoví, či zamýšlelo-li panství tohoto lesního produktu samo využitkovati a bylo-li to obžalovaným známo. Proto jeví se rozsudek ve výroku odsuzujícím obžalované pro krádež právně mylným a dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. zmatečným.

#### Čís. 550.

**Trestní sazba § 138, druhá věta, tr. zák. jest jednotnou. Stačí, byly-li okolnosti, zakládající vyšší trestnost, pojaty do otázky hlavní, není třeba, by byla porotcům v tomto směru dána otázka dodatková.**

(Rozh. ze dne 1. října 1921, Kr II 607/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Uherském Hradišti ze dne 3. června 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonané vraždy podle §§ 8, 134, 135 čís. 1 tr. zák.

## D ů v o d y:

Dovolávajíc se zmatečných důvodů § 344 čís. 6 a 11, pokud se týče 12 (správně 6 a 12) tr. ř., dovozuje zmateční stížnost, že byla porotcům mimo otázku hlavní dána pouze jedna otázka dodatková o pohnutkách trestného činu; následkem toho mohlo se bez zvláštní dodatkové otázky jednati pouze o trestní sazbu první věty § 138 tr. zák., poněvadž čin stěžovatelův byl namířen proti vlastní manželce; dle § 322 tr. ř. má však býti dána otázka dodatková, má-li býti uznáno na okolnosti přitěžující, které mohou míti v zápětí změnu sazby trestní nebo způsobu trestu; o takových zvláště přitěžujících okolnostech nebylo však v celém řízení zmínky; veřejný obžalobce nenavrhl dodatkové otázky v tomto smyslu, soud se neusnesl na takové otázce a proto také porotci nemohli se o ní vysloviti; tím prý byl porušen předpis § 322 tr. ř.; důsledkem toho překročil soud svou pravomoc při výměře trestu, ježto odpověď porotců v té podobě, jak byla dána, nedostačuje k použití třetí sazby § 138 tr. zák. Stížnost jest bezdůvodná. První část druhé věty § 138 ustanovuje slovy »buď vyměřen trest těžkého žaláře pachateli . . . . . mezi desíti a dvaceti lety, a jsou-li okolnosti zvláště přitěžující, doživotně« pouze jedinou trestní sazbu, neboť zákon nenaznačuje ani zde, ani na jiných místech, kde mluví o okolnostech přitěžujících nebo velmi nebo zvláště přitěžujících, určitých okolností skutkových, jichž zjištění zavazuje soud, by bez ohledu na střetnutí se okolnosti polehčující použil vyšší trestní sazby, nýbrž v takovýchto případech uloží soud — uváže dle § 48 tr. zák. veškeré okolnosti, jak přitěžující, tak i polehčující, po případě vyšší trest, dospěje-li k závěru, že značně převyšují okolnosti přitěžující. Není tedy třeba zjištění výrokem porotců, že jsou tu okolnosti zvláště přitěžující, nýbrž zákonitý formální podklad pro výměru trestu v mezích těžkého žaláře desítiletého až doživotního jest již zjednan, bylo-li výrokem porotců zjištěno, že jsou tu okolnosti v druhé větě § 138 tr. zák. výslovně uvedené. Ptáti se po těchto okolnostech bylo ovšem povinností soudu, když obžaloba uplatňovala úkladnost vraždy a že čin byl spáchán na manželce pachatelově a když obžaloba navrhla potrestání pachatele dle třetí sazby § 138 tr. zák. Nebylo však třeba učiniti úkladnost činu a manželský poměr pachatelův k oběti předmětem zvláštní (dodatkové) otázky, nýbrž stačilo, pojmouti tyto okolnosti do hlavní otázky; vždyť druhý odstavec § 323 tr. ř. ponechává uvážení soudu, které skutečnosti mají se pojmouti v otázku jednu neb o kterých se mají dáti otázky zvláštní, a § 322 tr. ř. stanoví pouze předpoklady, za kterých jest učiniti okolnosti přitěžující nebo polehčující předmětem otázek, aniž by však nařizoval, by byla o takových okolnostech dána otázka zvláštní. Soudní dvůr vyhověl tedy úplně předpisu § 322 tr. ř., pojal-li do otázky hlavní, že pokus vraždy byl spáchán způsobem potměšilým na manželce pachatelově. Tím, že porotci přisvědčili k otázce hlavní, takto upravené, v její celistvosti, aniž by doložili kterékoliv obmezení, byly zjištěny, a to výrokem porotců, též přitěžující okolnosti, podmiňující dle první části druhé věty § 138 tr. zák. trest těžkého žaláře od 10 let až doživotně. Na soudním dvoru bylo pak, by vyměřil trest v mezích této sazby, a mohl soudní dvůr, dospěl-li k přesvědčení, že tu jsou okolnosti zvláště přitěžující, uložit trest i v nejvyšší

výměře doživotního těžkého žaláře, aniž tím vykročil z mezí trestní sazby, zakládající se na přitěžujících okolnostech, v zákoně jmenovitě uvedených.

### Čís. 551.

**Urážka na cti dle § 491 tr. zák. jest činem úmyslným, byť se nevyžadoval úmysl, uraženému ublížiti.**

(Rozh. ze dne 3. října 1921, Kr I 765/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 12. května 1920, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti dle §§ 491 a 493 tr. zák. — mimo jiné z těchto

#### důvodů:

S hlediska zmatečného důvodu dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. vytýká stížnost, že není správným názor rozsudku, jako by soukromému obžalobci náleželo prokázati, že obžalovaný znal obsah letáků, a uplatňuje dále, že jsou tu takové pŕtahy, že na jejich základě lze takřka s jistotou usuzovati, že obžalovaný obsah letáků, když je rozšiřoval, znal. Než stížnost přezírá, že soud výslovně zjiřtuje, že žádný svědek této okolnosti nepotvrdil a že hodnotěním výsledků průvodních dochází k přesvědčení, že pro zjiřtění takového obsahu schází jakýkoliv podklad. Stížnost poukazuje k tomu, že bylo zjiřtěno, že obžalovaný letáky rozšiřoval, a vyvozuje z toho, že se přímo vnucuje další závěr, že je od někoho za účelem rozšiřování převzal, a vyslovuje právní názor, že obžalovaný, jehož povinností vzhledem na volební agitaci prý bylo, by si obsah letáků uvědomil, jednal necpatrně a kulposně když se tak nezachoval, což prý již vyčerpává skutkovou podstatu přečinu urážky na cti dle §§ 493, 491 tr. zák. Než názor tento jest právně pochybeným. Vždyť tento trestný čin jest činem dolosním a nikoliv kulposním, formou jeho viny jest úmyslnost, třebaže by nějaký další zvláštní animus iniuriandi, uraženému ublížiti, jemu křivdu způsobiti, se nevyžadoval (srovnej Lamasch: »Grundriss des Strafrechts« str. 66, Finger: »Das Strafrecht«, 3. vydání, 2. díl str. 264, Stooss: »Lehrbuch des Östr. Strafrechts«, II. vydání str. 332). Správně tedy soud první stolice, vyloučiv, že by byl obžalovanému obsah letáků znám, sprostil ho pro nedostatek subjektivních pojmových znaků z obžaloby pro uvedený trestný čin.

### Čís. 552.

**Krádeř. Lhostejno, jakým způsobem naloží pachatel s věcí, již si přisvojil s vůlí, nakládati s ní jako s vlastní, a zda-li se věcí obohatí.**

(Rozh. ze dne 3. října 1921, Kr I 250/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne